LUMO-info esihenkilöille

31.5.2021

Päivi Malinen, Marika Huupponen, Katariina Katainen, Reetta Salmi ja Hanna Torvinen

LUMOn monitoimijainen arviointi- ja yhteistyömalli

Monitoimijaisuus periaatteena

Yhteinen arvopohja

- **Lähtökohtana** lapsen etu ja oikeuksien toteutuminen

Yhteinen viitekehys

- Lapsen ja perheen hyvinvointia tarkastellaan eri osa-alueiden muodostavana kokonaisuutena (vrt. common approach)

Yhteiset käytännöt

- **Huomioidaan** moninäkökulmaisuus
- Lapsi ja perhe aina mukana toimijoina
- Lapsen ja perheen kanssa tehtävää yhteistä työtä systeemisen työotteen periaattein
- Pois lähettämisen kulttuurista kohti koolle kutsumisen kulttuuria

Yhteinen tavoite

- Tunnistaa asioiden juurisyyt ja etsiä yhteisvastuullisesti ratkaisuvaihtoehtoja

Mitä systeeminen työote tarkoittaa monitoimijaisessa yhteistyössä?

- Systeemisessä työotteessa keskeistä on puhumisen ja kuuntelun vuoropuhelu (reflektion suuri määrä ja korkea laatu)
- Käytetään sellaisia työtapoja ja menetelmiä, jotka antavat tilaa kysymyksille, yhteiselle ajattelulle ja keskustelulle
- Monialainen yhteistyö on avuksi silloin, jos se on ennakoitavaa ja turvallista, tapaamisessa on selkeä rakenne, työskentelyssä rakentuu yhteistä ymmärrystä tilanteesta ja asiakas kokee ammattilaisten koordinoivan yhteistoimintaa ja lähdetään liikkeelle siitä, mikä on asiakkaalle tärkeää/ajankohtaista
- Suhteiden tarkastelu ja suhteen luominen asiakkaaseen on keskeistä, sillä ihmiset sitoutuvat ihmisiin, eivät palveluihin (Onni Westlund)
- Ongelmalliset tilanteet ja kiire saavat meidät tekemään nopeita syy-seuraus-päättelyitä - tavoitteena löytää juurisyyt
- Systeemisen työotteen tavoitteena on luoda monitoimijaisen työskentelyn kautta tilanteeseen järjestäytyneisyyttä, joustavuutta ja monipuolisuutta (Jaakko Seikkula 1991)
- Systeemisyys näkyy ajattelutavassa, asiakastyössä, tiimityössä, systeemisissä tiimeissä sekä työyhteisön omissa tapaamisissa
- Systeeminen työote aktivoi verkoston työskentelyä ja **jaettu vastuu** voi lisätä työssä jaksamista eri sektoreilla
- Hidastamalla nopeutat

LUMO – lastensuojelun kumppanuuskehä

Tunnemmeko ja tunnistammeko toisemme, toistemme osaamisen sekä yhteistyön mahdollisuudet?

Monitoimijainen palvelutarpeen arviointi

Systeeminen toiminta- ja ajattelumalli

Esim. Lapset puheeksi-keskustelu

Huolen puheeksi ottaminen perheen kanssa

Huolen havainnut työntekijä kartoittaa tilannetta perheen kanssa

Selviää, että lapsella ei ole asiakkuutta ja huoli ei poistu.

Tarvittaessa konsultaatiot ja esim. Lapset puheeksi-neuvonpito

Monitoimijainen palvelutarpeen arviointi (SHL 36, 37 §)

Lapsen kokonaistilanteen kartoittaminen (lastensuojelutarpeen selvittäminen), tuen tarpeen tunnistaminen, yhteinen suunnitelma, lapsen vastuutyöntekijä laatii yhteenvedon.

Työntekijällä ja perheellä yhteinen näkemys tuen tarpeesta

Työntekijä tekee perheen kanssa joko yhteydenoton sosiaalihuoltoon (SHL 35§) tuen tarpeen arvioimiseksi tai lastensuojeluilmoituksen (LSL 25§). Työntekijät sopivat yhteisestä tapaamisesta.

Perhe ei koe tarvetta tuelle

Työntekijä tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen (LSL 25§). Lapsen vastuutyöntekijä arvioi palaverin tarpeen ja kutsuu koolle.

1. Sosiaalihuollon asiakkuus jatkuu

2. Sosiaalihuollon asiakkuus päättyy

> Muut palvelut ja auttamisverkostot jatkavat lapsen ja perheen tukemista

3. Lastensuojeluasiakkuus alkaa

Arviointi päättyy yhteiseen tapaamiseen

Nimetään vastuutyöntekijä, siirretään tieto/ suositukset perheelle ja verkostolle. Sovitaan työskentelystä/ seurannasta.

Milloin monitoimijainen palvelutarpeen arviointi?

- Perheellä useamman palvelun yhteensovittamisen tarve
- Monimutkaiset ja vaikeasti selvitettävät tilanteet, epäselvä tuen tarve
- Kun lapsen palvelutarpseen selvittäminen toistuu tai annettu palvelu ei ole riittävä
- Epämääräinen huoli ei poistu tai siitä on vaikea saada otetta
- Monitoimijaista arviota voidaan soveltaa eri tavoin: Yhteinen tapaaminen eri toimijoiden kanssa, työparityöskentely, konsultointi, aikaisempaan historiaan tutustuminen, sovitaan muista arvioinneista ja tutkimuksista (THL)

Monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin kulmakivet

- Varmistetaan tiedon siirtyminen ilmoittajatahon ja lastensuojelun välillä, ilmoituksen tekemisestä yhteiseen tekemiseen ja vastuunottoon
- Systeemisen ajattelu- ja toimintamallin soveltaminen arkityössä
- Asiakkaan osallisuus ja *Lupaa pyytävä työote*

Monitoimijainen yhteistyö lastensuojelun asiakkuudessa

Systeeminen toiminta- ja ajattelumalli

Esim. Lapset puheeksi-keskustelu

Huolen puheeksi ottaminen perheen kanssa

Huolen havainnut työntekijä kartoittaa tilannetta perheen kanssa

Lapsen tilanteen arviointi monitoimijaisesti, tuen tarpeen päivittäminen, yhteinen suunnitelma

Vastuutyöntekijänä ls-sosiaalityöntekijä

Yhteinen systeeminen muutostyöskentely

Yhteinen ymmärrys/näkemys (yhteisesti jaettu suunnitelma) tuen toteuttamisesta. Seuranta ja arviointi monitoimijaisesti.

Asiakkuus lastensuojelussa päättyy yhteiseen tapaamiseen

Saattaen vaihto - siirretään tieto/suositukset perheelle, uudelle vastuutyöntekijälle ja verkostolle

Selviää, että lapsella on lastensuojelu-asiakkuus.

Tarvittaessa lastensuojelun konsultointi.

Työntekijällä ja perheellä yhteinen näkemys arvioinnin tarpeesta

Työntekijä ottaa yhteyttä lastensuojeluun/tekee lastensuojelu-ilmoituksen ja työntekijät sopivat yhteisestä tapaamisesta.

Perhe ei koe tarvetta yhteydenotolle

Työntekijä tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen (LSL 25§). Lapsen vastuutyöntekijä arvioi palaverin tarpeen ja kutsuu koolle.

Tuen toteuttamisen yhteiset rakenteet käytännössä

- Monialaiset konsultaatiokäytännöt
  - Työparityö
  - Konsultaatiotuki eri tahoilta
- Systeeminen työote ja vahvempi yhdessä tekeminen
  - Asiakkaan osallisuus työskentelyssä: lupaa pyytävä työote
  - Systeeminen tiimimalli lastensuojelussa ja systeeminen ajattelu tiimityössä